ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Фінансовий менеджмент»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну, науковий ступінь і вчене звання, посада

Любимов Микола Олександрович
к.е.н., доцент
доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Контактний телефон	+38-095-4278795
Електронна адреса	liubymov@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.buhoblic.puet.edu.ua/forstudents.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів системи теоретичних знань і практичних навичок щодо системного фінансового управління організацією, формування фінансової стратегії, оцінювання вартості капіталу, управління фінансовими ризиками
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття, дискусії, методи усного і письмового контролю, індивідуальне опитування, метод мозкового штурму
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно опановувати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління. ПР05. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосовування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання. ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні	• ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. • ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. • ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. • ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). • ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. • ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). • СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням
Програмні результати навчання	**Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач**

підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації. ПР07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання. ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень, використовуючи сучасні методики аналізу. ПР14. Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації. ПР20. Ідентифікувати та аналізувати чинники внутрішнього та зовнішнього середовища, які впливають на реалізацію стратегії суб'єктів господарювання в Україні та світі. Створювати аналітичне підґрунтя для визначення економічної поведінки та оцінки рівня досягнення стратегічних цілей підприємства,зокрема підприємства, що становить суспільний інтерес.	стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації. • СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування. • СК.12. Здатність використовувати інноваційні технології при виконанні професійних обов'язків

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні та методичні основи фінансового менеджменту		
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Сутність та принципи фінансового менеджменту. Мета і завдання фінансового менеджменту. Функції і механізм фінансового менеджменту
Тема 2. Системи забезпечення фінансового менеджменту	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Організаційне забезпечення фінансового менеджменту. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. Системи і методи фінансового аналізу. Системи і методи фінансового планування.
Тема 3. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Необхідність і значення визначення вартості грошей у часі; Майбутня і теперішня вартість грошей та їх визначення; Ануїтет та його основні типи. Майбутня і теперішня вартість ануїтету.
Модуль 2. Управління об'єктами фінансового менеджменту		
Тема 4. Управління грошовими потоками підприємств	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Сутність та завдання управління грошовими потоками підприємства. Методи ідентифікації обсягу та складу грошових потоків підприємства з операційної, інвестиційної та фінансової діяльності суб'єкта господарювання. Показники і методи аналізу грошових потоків підприємства. Політика управління грошовими потоками, її сутність та типи.
Назва теми	**Види робіт**	**Завдання самостійної роботи у розрізі тем**

Тема 5. Управління прибутком підприємства	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Зміст і завдання управління прибутком. Управління формуванням прибутку суб'єкта підприємництва. Механізм управління прибутком підприємства " взаємозв'язок витрат, обсягу реалізації і прибутку".
Тема 6. Управління активами підприємства	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Сутність та завдання управління активами підприємства. Особливості управління формуванням активів на різних етапах розвитку підприємства. Основні принципи формування операційних активів підприємства. Структурно-логічна схема процесу управління формуванням операційних активів підприємства.
Тема 7. Вартість і оптимізація структури капіталу	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Економічна сутність та класифікація капіталу. Завдання управління капіталом. Визначення вартості капіталу. Управління структурою капіталу
Тема 8. Управління інвестиціями	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Економічна сутність та класифікація інвестицій підприємства; Завдання управління; Принципи формування інвестиційної політики підприємства; Управління реальними інвестиціями; Управління фінансовими інвестиціями.
Тема 9. Управління фінансовими ризиками	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Первісне оцінювання рівня фінансових ризиків. Методи оцінювання рівня вірогідності настання ризикової події та умови їх застосування. Оцінювання розміру можливих фінансових втрат при настанні ризикової події. Обґрунтування управлінських рішень в умовах ризику й не-визначеності.
Тема 9. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Сутність, мета, завдання, принципи фінансового планування та прогнозування. Методи фінансового прогнозування і планування та його класифікація.
Тема 11. Антикризове фінансове управління на підприємстві	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Економічна сутність та класифікація фінансових криз підприємств та об'єднань. Сутність та завдання антикризового фінансового управління підприємством. Принципи антикризового фінансового управління підприємством. Основні етапи процесу антикризового фінансового управління підприємством.

Інформаційні джерела

Основні:

1. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
2. Бланк І.О. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. К.: Ельга, 2008. 724 с.
3. Брігхем Є. Ф. Основи фінансового менеджменту. К.: КП "ВАЗАКО", "МОЛОДЬ", 1997. 1000 с.
4. Вахович І. М. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. Луцьк: «Надстиря», 2023. 640 с.
5. Дема Д. І., Дорохова Л. М., Віленчук О. М. Фінансовий менеджмент : підручник. Житомир: ЖНАЕУ, 2018. 320 с.
6. Дема Д. І., Дорохова Л. М., Віленчук О. М. Фінансовий менеджмент: підручник. Житомир: ЖНАЕУ, 2018. 320 с.
7. Жигалкевич Ж. М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с
8. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/49844/1/FM_navchposib.pdf
9. Коваль, Н., Ткачук, Л., & Панасенко, І. (2024). Стратегії фінансового менеджменту в умовах непередбачених коливань фінансового ринку. Економіка та суспільство, (62). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-68
10. Крамаренко Г. О. Фінансовий менеджмент : підручник. Київ, 2019. 520 с
11. Пазинич В. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 408 с
12. Фінансовий менеджмент : підручник. / Петро Бечко та ін. Київ: центр навчальної літератури, 2019. 496 с
13. Фінансовий менеджмент. Практикум: навч. посібник / Л.Д. Буряк, О.М. Білик, М.Д. Грицино та ін.; за заг. ред. А.М. Поддєрьогіна. - К.: КНЕУ, 2015.-335 с.
14. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / І. С. Лапіна, О. М. Гончаренко, Г. О. Величко та ін..; за ред. І. С. Лапіної. Одеса: Атлант, 2016. 313 с.
15. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / Національний банк України, Українська академія банківської справи Національного банку України; заг. ред.: І.О. Школьник, В.М. Кремень. - Київ: Центр учбової літератури, 2018.
16. Фінансовий менеджмент: підручник / А. М. Поддєрьогін, Н. Д. Бабяк, М. Д. Білик та ін.; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 2-ге вид., перероб. Київ: КНЕУ, 2017. 534 с.
17. Фінансовий менеджмент: підручник / В. П. Мартиненко, Н. І. Климаш, К. В. Багацька, І. В. Дем'яненко, [та ін.] за заг. ред. Т. А. Говорушко. – Львів «Магнолія 2006», 2024. – 344 с.
18. Фінансовий менеджмент: підручник / Д. І. Дема, Л. М. Дорохова, О. М. Віленчук [та ін.] Житомир : ЖНАЕУ, 2018. 320 с.
19. Фінансовий менеджмент: підручник / Кнейслер О. В., Квасовський О. Р., Ніпіаліді О. Ю. / за ред. Кнейслер О. В. – Тернопіль: Економічна думка, 2018. – 482 с.
20. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 224 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/367023192_Finansovij_menedzment_navcalnij_posibnik_-_Sevcenko_NV_Melnik_SI_VIDANIJ

Додаткові:

1. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/
2. Концепція фінансової безпеки України. URL: http://www.ufin.com/ua/koncepcia/008.doc.
3. Міністерство фінансів України: веб-сайт. URL: https://www.mof.gov.ua/uk
4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку: веб-сторінка. URL: https://www.nssmc.gov.ua/
5. Національний банк України URL: веб-сайт. URL: https://bank.gov.ua/

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Програмний комплекс BAF.
- Дистанційний курс з навчальної дисципліни на платформі Moodle.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- **Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Положення про організацію освітнього процесу** *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf*

- **Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти** https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf
- **Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості** *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf*
- **Політика щодо відвідування**. Навчання відбувається в режимі он-лайн за допомогою дистанційних технологій.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

- **Кодекс честі студента** (*https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf*)
- **Положення про академічну доброчесність»** (*https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf*).

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

- **Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти** (*https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf*).
- **Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти** (*https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf*).
- **Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти** *посилання;* https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

- **Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій** (*https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf*)
- **Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену** (*https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf*)
- **Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції** (*http://puet.edu.ua/uk/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi*).

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

- Психологічна служба: (*http://puet.edu.ua/uk/psihologichna-pidtrimka-v-puet*).
- Уповноважений з прав студентів ПУЕТ (https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet)
- Уповноважений з питань запобігання та виявлення корупції (*http://puet.edu.ua/uk/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi*).
- **Безпека освітнього середовища:** Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» https://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-3): виконання навчальних завдань (18 балів); завдання самостійної роботи (6 балів); поточна модульна робота (10 балів)	34
Модуль 2 (теми 4-11): виконання навчальних завдань (40 балів); завдання самостійної роботи (16 балів); поточна модульна робота (10 балів)	66
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни